N A D Ě J E

Zlomky ze života kladenského farního společenství

VÁNOCE
2022

Francesca Della PIERO
Narození 1475

Vážení a milí farníci,
jsme opět na prahu doby vánoční. Po adventní odmlce zazní chvalozpěv Gloria neboli Sláva na výsostech Bohu. Úvodní verš tohoto hymnu bývá často umístěn nad ježličkami a je to citát z Lukášova evangelia „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ (Lk 2,14) Jiná varianta překladu uvádí „a na zemi pokoj lidem, ve kterých má Bůh zalíbení.“ Obě varianty textu jsou povzbudivé. Pokoj skutečně potřebujeme a jak nás vybízí apoštol Pavel, tak máme být dokonce nositeli pokoje. Abychom se jimi mohli stát, musíme se stále znovu setkávat s Knížetem pokoje, jak nám ukazuje prorok Izajáš: „Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno: ‚Divuplný rádce, Božský bohatýr, Otec věčnosti, Vládce pokoje‘.“ (Iz 9,5) Není to důvod k opravdové vánoční radosti? A to, že v nás Bůh má zalíbení je důvod nejen k radosti, ale i k hluboké vděčnosti. Je to neuvěřitelné! Kolik je v nás slabosti a hříchu, a přesto v nás má Bůh zalíbení. Dívá se na každého z nás a vidí v nás podobu svého Syna.
Požehnané vánoční svátky a pokojný vstup do roku 2023.

P. Martin

Nejlepší vánoční dárek – prostři místo u vánočního stolu hladovějícímu dítěti
Jestliže nevíte, co darovat letos pod stromeček, máme pro vás tip na dárek, který udělá radost všem lidem dobré vůle, a navíc reálně mění lidské životy. Hnutí Mary´s Meals pomáhá už více než dvěma a čtvrt milionu dětí na celém světě. Poskytuje jim vydatné jídlo v místě jejich vzdělávání, aby se mohly lépe soustředit a hodně se toho naučily. To přináší naději příští generaci a doslova zachraňuje životy. Letos o Vánocích se můžete k hnutí připojit a prostřít jeden nebo i více virtuálních talířů u vašeho stolu za pouhých 459 Kč. Tím zajistíte jídlo jednomu dítěti na celý školní rok. Stůl prostřete zakoupením tištěného nebo elektronického poukazu na eshopu hnutí Mary´s Meals zde: https://eshop.marysmeals.cz/darkovy-poukaz-misto-u-vanocniho-stolu/, případně navštivte www.mistouvanocihostolu.cz.

Narození Krista v četbě našich předků a německý kapucín Martin z Kochemu
Veliký život Pána a Spasitele našeho od německého kapucína Martina z Kochemu není jen nejslavnějším a nejvydávanějším Kristovým životem ve střední Evropě, je i jedním z teologicky nejdiskutovanějších děl všech dob. Kochemova snaha po zvýraznění barvitosti dějů Kristova

narození i umučení, pečlivý výběr z křesťanské tradice, akcent na texty středověkých zjevení a na líčení apokryfních evangelií, mimořádná snaha zjednodušit složité teologické pravdy i výsledky dobového poznání kosmu, světa a přírody do podoby, která by byla lidovému čtenáři srozumitelná a blízká, pochopení pro specifika lidové představivosti, to vše přitahovalo lidového čtenáře v míře do té doby nebývalé, a zároveň vyvolávalo úsměšky či přímý odpor mnoha dobových teologů včetně řady Kochemových přímých nadřízených.

Jméno kapucína Martina z Kochemu je dnes v české společnosti poměrně neznámé, přitom náleží mezi do češtiny nejpřekládanější spisovatele všech dob. Jenom v 18. století vyšla jeho díla úhrnem ve více než sto třiceti českých vydáních, připojíme-li k tomu vydání jazykově německá a latinská a vydání z 19. století, můžeme patrně počítat s více než dvěma sty vydáními Kochemových knih na území Čech. Počty vydání Kochemových spisů tak mnohonásobně převyšují české překlady děl Dickensových, Hemingweyových, L. N. Tolstoje a dalších. Zejména Kochemovy modlitební knihy, nazvané jako Velké štěpné zahrady, Malé štěpné zahrádky, nebeklíče různých rozsahů, ale i knížky lidového čtení vycházející z jeho literárních zpracování ovlivnily venkovskou i městskou spiritualitu 18. a 19. století jen v těžko představitelné míře. Obraznost modlitebních knížek měla vliv zejména na ženské čtenářky, ty ji pak předávaly svým dětem v nejrůznějších formách i zesvětštělých podobách (pojmenování a mazlivá oslovení dítěte, říkanky, první modlitbičky apod.). Tisíce lidí vlastnily nebo četly celý život jen jedinou knihu, a tou byla právě modlitební knížka od kapucína Martina z Kochemu.

Martin z Kochemu se narodil 13. prosince 1634 v městečku Cochem nad Moselou ve středním Německu v rodině kloboučníka. Pro vstup mladíka právě do kapucínského řádu bylo jistě důležité, že právě v Cochemu stál jeden z kapucínských klášterů rýnské řádové provincie. V r. 1657 byl Martin vysvěcen na kněze, v r. 1663 zakončil v Aschaffenburku teologická studia. R. 1666 vydal tiskem svá první díla, katechismus pro děti a modlitební knížku inspirovanou středověkými viděními sv. Gertrudy a Mechtyldy. V r. 1668 se stal farním kazatelem, katechetou a zpovědníkem. Z našeho pohledu významné bylo jeho působení v Königsteinu na jižních svazích pohoří Taunus, kde vykonával duchovní správu a misii v protestantském okolí a kde v letech 1675–1677 vznikla první verze Velikého života. V r. 1682 působil v Mohuči jako arcibiskupský vizitátor. Válka o Falc v letech 1688–1697 poškodila řadu klášterů rýnské kapucínské provincie, když k tomu v letech 1691–1693 vypukl dokonce hlado-

mor, bylo více než třicet bratří vysláno do okolních provincií. Z těchto důvodů přišel na konci r. 1693 Martin z Kochemu do kapucínského kláštera v Praze na Hradčanech a strávil zde tři literárně plodná léta. R. 1694 tu mimo jiné vydal modlitební knihu ke cti hradčanské P. Marie Loretánské. Až po ostré výzvě řádových představených k návratu se vrátil do Porýní, od r. 1695 byl vizitátorem trevírské diecéze. Zemřel 10. září 1712.

Podle dochovaných pramenů nevedl Martin z Kochemu vždy zcela vzorný život řeholníka; nevíme ale, zda se za některými nařčeními neskrývala i závist k literárně schopnějšímu spolubratrovi nebo podřízenému. Například v roce 1684 si na něj stěžovala provinciální kapitula. Měl se mimo jiné zdržet přílišného pití vína, lépe připravovat svá kázání, dále měl zachovávat rozdíly v katechezi mezi staršími, dospělými a mladistvími a ctít přitom stáří.

V předmluvě k poměrně pozdnímu německému vydání Velikého života z roku 1707 se Martin z Kochemu zmiňuje mimo jiné i o některých okolnostech vzniku díla. K sepsání života Ježíše Krista byl prý v mládí často a silně vnitřně puzen, ale představa námahy a neznalost v historii Kristova života v něm vyvolávala po mnoho let nechuť. Až strach z božího hněvu jej přiměl k práci. Prostudoval všelijaké knihy, obšírné zprávy o Kristově životě i snášející důkazy o jeho blahoslavené matce a příbuzných a dal dohromady s pomocí boží a s velkou únavou malou knihu, která byla zbožným duším tak příjemná, že ji byl kvůli velkému zájmu donucen vícekrát přehlédnout, vylepšit a rozšířit.

Život Kristův vydal Martin z Kochemu poprvé r. 1677. Kniha byla tak žádaná, že celý náklad 1500 výtisků byl v jediném roce rozebrán, a co víc, objednávky převyšovaly náklad. A tak hned v následujícím roce následovalo další vydání. Protože spis nalezl ohlas také u spolubratří, odhodlal se jej autor v r. 1679 přepracovat s úmyslem, aby se nová verze Kristova života stala oficiální knihou pro předepsaná každodenní rozjímání řeholníků. Tomuto praktickému účelu odpovídaly meditativní a moralistní pasáže, umně propojené s předchozím textem. Ale již vydání z r. 1680, kde autor nové doplňky vyloučil, mělo být opět lidovou knihou. Neutuchávající čtenářský zájem způsobil, že hned v následujícím roce 1681 bylo vydání z roku 1680 bez větších změn znovu otištěno; právě toto vydání se mělo stát podkladem pro dobový český překlad díla, který obstaral kapucín z kláštera v Horšovském Týně Edelbert Nymburský; tiskem jeho překlad poprvé vyšel roku 1698, naposledy v roce 1901.

Poptávka po knize v Německu 17. a 18. století neutuchala. Někteří nakladatelé se snažili získat tiskařské privilegium, jiní tiskli dílo neoprávněně. Rozsah knihy (německé vydání z r. 1679 mělo 1500 stran, vydání z r. 1681 již 1600 stran) a její vysoká cena vedly Martina z Kochemu k tomu, že pro méně majetné vytvořil

výtah z díla a r. 1683 jej vydal pod názvem Kleine Leben Christi (česky nevyšlo). Jak jsme již naznačili, obrovský úspěch díla u lidových vrstev byl na druhé straně doprovázen rozpaky, posměchem nebo ostrými výtkami řady teologů a vzdělanců. Pozastavovali se zejména nad obsahem a způsobem podání některých vyprávění a nad naivností některých smyšlenek. Nejkřiklavější místa autor opravil už ve vydáních z počátku 80. let, kritikům a posměváčkům se bránil tak dobře, jak to jenom bylo možné. Přesto na příkaz řádových musel P. Martin knihu znovu přepracovat. Některé kapitoly pospojoval a přejmenoval, nejproblematičtější odstavce přeformuloval nebo zcela vypustil. Ani nové vydání z r. 1689 kritiky neuspokojilo, a tak byl Kochem nucen k textu se ještě několikrát vrátit, nejvýznamněji v letech 1706–1707. Tentokrát si údajně nechal od třech učených kritiků přeškrtat či označit všechna problematická místa v textu; přesto tyto úpravy představují jen nevýznamné korektury. Další výtisky Velikého života vydané po Kochemově smrti jsou jen převzaté texty vydání z r. 1689 nebo z r. 1707. Dílo svého autora proslavilo po celé katolické části Německa a v Rakousku; v posledních letech svého života mohl Martin z Kochemu psát, že se jeho život Kristův nachází bezmála ve všech domech.

Čtenáři Naděje předkládáme podstatnou část kapitoly 57, která byla v řadě německých i českých domácností 18. a 19. století nahlas čtena o Štědrém večeru. Základem textu pochopitelně nejsou zprávy evangelistů, kteří jsou v případě narození Krista velmi struční (pokud se o betlémské scéně vůbec zmiňují), ale středověká vidění sv. Brigity Švédské. Ediční úprava vychází ze zásad pro edice textů z barokní doby, které předložil vídeňský slavista Josef Vintr, a podle zásad uplatněných Alexandrem Stichem v jeho edici Kořínkových Starý pamětí kutnohorských (Praha 2000). Odkazy za textem jsou dobové, převzaté z překladu Edelberta Nymburského.

Miloš Sládek

Martin z Kochemu: Veliký život Pána a Spasitele našeho Krista Ježíše, Praha 1698

Kapitola padesátá sedmá

Kterak Pán Ježíš na svět se narodil

Pobožná duše, dříve než to radostné tajemství vypisovat budu, chci tě napomenouti, abys se nedomnívala, že to nejsvětější narození Pána Ježíše takovým způsobem se dálo, jako přirozených dětí porod obyčejně se děje. Protož sobě mysli, že jako nadpřirozeným způsobem Kristus v životě své nejsvětější matky se počal, tak podobně nadpřirozeným způsobem z ní se na svět narodil. O tom takto Rodička boží k svaté Brigidě mluvila: Zajistě máš to vědět, že ačkoliv lidé vedlé svého rozumu se domnívají, veřejně mluviti se

opovažují, že syn můj vším obyčejným způsobem ze mě se narodil, však ale pravda jest, že takovým se způsobem narodil, jak na Syna božího přislušelo.[a] Kterak pak to se stalo, pěkně anjel Páně vysvětluje svaté Brigidě takto: Podobně jako Syn boží při svém početí skrze celé tělo Panny svým božstvím do života jejího vešel, tak také při svém narození s svým božstvím a člověčenstvím jako nejaká sladká vůně z neporušené růže skrze celé panenské tělo jest vyšel.[b]

Podiž tedy, Krista milující duše, a bedlivě s pobožností sobě rozjímej, jak sladce tvůj nejsladší Spasitel jako nejaká sladká vůně z té nejspanilejší růže nejsvětější Marie Panny jest vyšel, a když to bedlivě budeš rozjímati, tehdy možné není, aby tvé srdce se pohnouti nemělo. Tu celou sobotu, to jest na druhý den, když do Bethléma přišli, seděla Maria v té jeskyni jako nejaká opuštěná hrdlička v rozpuklině skalní a se vší pobožností k porodu se hotovila. Svatý pak Josef se vší pilností se staral, aby všechny věci, kterých zapotřeby měli, mohl zhotoviti. Tu zatím seděla nejsvětější Panna a rozjímala špatnost místa, v kterém se Syn boží měl naroditi. Neb cokoliv viděla, nic jiného nebylo kromě tvrdá a neforemná skála a tmavá jeskyně. Nebylo tam žádných dvéří ani oken, žádného stolu ani lavice, žádného ohniště ani postele, ale holá zem byla. Ó pobožná duše, kdybys byla viděla, kterak nejsvětější Panna nad tak velikou chudobou svého syna hojné slzy vylevala, zajistě i ty byla bys musela s ní plakati a nad nevhlídností světa, který Vykupiteli svému tak špatné a opovrhlé místo připravil, jí pomohla sobě stěžovati.

Když tehdy se večer přiblížoval, řekla Maria Panna k svatému Josefu: Můj nejmilejší ženichu, nyní se šťastná noc přiblížuje, v které Bůh svůj div ukáže, neb dnes o půlnoci devět měsícův se dokoná od toho času, v kterém jsem Stvořitele mého v mém životě počala, a tak zajistě této noci uzříme toho, kterého zdávna patriarchové a proroci viděti žádali. Na to svatý Josef odpověděl: Má nejmilejší Maria, srdečně se raduji a Bohu dosti děkovati nemohu, že mě k té tak veliké milosti vyvolil. Ale snad musím některých pobožných žen povolati, který by tobě při porodu přítomné byly? Na to mu odpověděla Maria: Nejní zapotřeby, neb svatí anjelé mně přítomni budou, který Otec nebeský k službě Syna svého z nebe pošle. Sice také nic jiného nepotřebuji, kromě abychom oba dva skrze opravdovou pobožnost a vroucnou modlitbu se přihotovili, abychme hodně mohli toho Spasitele světa přivítati a přijíti. Protož, můj nejmilejší ženichu, chceme oba celou noc na modlitbách stráviti a Ducha svatého prositi, aby nám vnuknutí dal, nás osvítil, kterak bysme měli Spasitele světa přivítati. Neb poněvádž svět jej zavrhuje a potupuje, protož my to nahradit musíme, co nevhlídní lidé učiniti zanedbali. Odpověděl svatý Josef: Má nejmilejší Maria, já sr-

dečně chci všecko vykonati, co mi možného jest, jen milostivý Pán Bůh rač mou dobrou vůli vděčně přijíti. Potom vyšel ven (jak Zjevení svaté Brigidy vysvědčuje, z kterého tato celá následující historie vzatá jest). Přinesl tý svatý Panně rozžitou svíci, kterou do zdi strčil, a zase ven vyšel a na modlení se odebral.[c] Ó pobožná duše, klekni i ty s tím svatým Josefem na tvá kolena a srdečnou vroucností s ním se modli, aby světa Spasitel tobě k spasení se narodil.

Když nejsvětější Panna samotná v té jeskyni byla, tu nejprve zula obuví z noh svých, napodobně jako někdy Bůh Mojžíšovi u hořícího kře rozkázal, neb dobře věděla, že to místo, na kterém jednorozený Syn boží má narozen býti, tak svaté bude, že žádný hoden nebude, aby měl na ně s obuvím šlapati. Potom složila ze sebe svůj plášť i také bílou rouchu z hlavy, položila to obý vedle sebe, a tak jen v sukni tu stála, jejížto krásný vlasy přes ramena visely. Potom vyložila dvě vlněné a dvě platěné bílé plinky, které s sebou z domu přinesla, aby do nich mohla to děťátko obvinouti. Též také ještě jiné dva plátěný šátky, aby hlavičku dětátku do nich zaobalila a vedlé sebe položila, aby když čas přijde, mohla všeckno na pohotově míti. Když pak myslila sobě, jak sprosté věci jsou, aby tak urozené a královské dítě do nich se obvinulo, kterému všeckno bohatství celého světa špatné jest, tu začala srdečně nad tím plakati a k Bohu takto mluvila: Ó nebeský Otče, pohleď na všeckno zboží, které jsem pro nejmilejšího Syna tvého připravila! Tu jest všeckno mé bohatství, které Synu tvému chci darovati. Já dobře vím, že on jakožto Pán nebe i země hoden jest, abych jej do axamitu, tykýty i zlatohlavu zavinula, ale ty dobře víš, že pro mou velikou chudobu lepšího a dražšího nic opatřit nemohu, protož mou dobrou vůli zavděk přijmi. Neb kdybych bohatství celého světa měla, ráda bych je všeckno k jeho službě vynaložila.

Když již všechno zhotoveno bylo, tu nejsvětější Panna s tou největší počestností na svá kolena klekla, oči i ruce k nebi pozdvíhla a tak až do půlnoci klečet zůstala. Ó kdo nyní vypravit moci bude, jak pobožně, jak vroucně, jak uctivě tehdáž Maria se modlila a jak při té modlitbě na duši i na těle jest se vynacházela![d] Zjevení svaté Brigidy takto praví, že byla v tom rozjímání všeckna v mysli vytržena a sladkostí boží všeckna oplývala. Ano všemohoucí Pán Bůh dal jí takové poznání své nestíhlé božské bytnosti, jak její smrtedlné tělo postíhnouti mohlo. V tom mysle vytržení patrně poznala, jak veliký jest ten Bůh, který již z ní měl vyjíti, a jak naproti tomu špatné jest to člověčenství, v kterém on se má naroditi. Poznávala také (tak mnoho, jak člověk může poznati), kterak ten, kterého již měla poroditi, od věčnosti od Boha Otce zplozen byl; též, kterak ona má toho vlastní matkou býti, kterého nadpřirozeným způsobem Bůh Otec otcem byl od věčnosti.

Naposledy přiblížovala se přešťast-

ná hodina, po které nebe i země tak dlouho toužila a na které spasení celého světa záleželo, totižto v které Syn boží jako nejaký korunovaný ženích z svého pokoje, to jest z života panenského, ven měl vyjíti. Ó hodina opravdu zlatá! A to byla hodina dvanáctá o půlnoci, v které tmy Starého zákona v jasné světlo Zákona nového měly obrácené býti. Protož jak půlnoci se přiblížilo, tu tak veliký blesk z nebe dolu vstoupil, že tak jasno bylo, jako o poledních může býti, a od toho nebeského blesku netoliko ta jeskyně a město Betléhem, ale i celý svět osvícen byl, takže všickni lidé se divili, vidouce o půlnoci jasný den býti.[e] V tom tehdy okamžení s takovou mocí to nejsvětější dítě v životě matky se pohnulo, že skrze to pohnutí z vytržení mysle zas k sobě přišla a hned v tu chvíli v jednom okamžení beze vší bolesti to nejsvětější dítě na svět porodila.

Kterak pak jest je porodila, to sama těmito slovy vyjevila: Když můj syn byl se narodil, tak se mi zdálo, jako by půl srdce mého ze mě vyšlo a se narodilo.[f] To jest: jináče se jí býti nezdálo, než jako by se bylo její srdce v těle pro velikou sladkost vedví rozpuklo, z kteréhožto jeden díl jako by byl v jejím těle zůstal a druhý jako by byla porodila. Chtíce pak se podívat, kam se polovicí jejího srdce podělo, toť hle, vidí svého nejmilejšího synáčka na zemi před svýma nohami ležet, který všechen čistý, ušlechtilý a beze vší poškvrny byl, z kteréhož také tak veliký a nevypravitedlný blesk vycházel, že slunce svou jasností jemu se nemohlo vyrovnati. Ta pak svíce, kterou svatý Josef tam byl postavil, žádného světla ze sebe více nevydávala, poněvádž ten veliký blesk boží to přirozené světlo té svíce vnivec obrátil. Byl pak ten způsob porodu tak rychlý, že žádný znamenat nemůže, kterak Maria porodila. Kterak pak tehdáž s ní se dálo, z jejích vlastních slov se poznati může, neb takto pověděla: Když jsem syna mého porodila, s tak velikou radostí duše i těla to se stalo, že má kolena země, na které klečely, dokonce necítily. Podobně též jako do všech mých oudů s tím největším potěšením mé duše jest vešel, tak také radostí všech mých oudův a s největším potěšením mé duše z mého života jest zas vyšel. A když jsem já krásný jeho obličej spatřila, duše má velikou sladkostí jest se rozhřívala.[g]

Když tehdy nejsvětější Panna své nejsladší a nejmilejší dítě dokonce nahé na tvrdé skále před sebou viděla ležeti, tu ihned ruce své křížem složila a s největší uctivostí hlavu svou sklonila a k tomu nejsvětějšímu dítěti se modlila, řka: Vítám tě, ó můj nejmilejší Bože! Vítám tě, ó můj nejvyšší Pane! Vítám tebe, můj nejsladší synu! A ta slova mluvila s takovou uctivostí, pobožností, láskou a sladkostí, jako by v nebi před trůnem nejsvětější Trojice boží klečela. Též také tak velikou uctivost k tomu nejsvětějšímu děťátku měla, že sobě netroufala holýma rukama se ho dotknouti. Pročež když to uš-

lechtilé dětátko dosti dlouho na holé a studené skále nahé leželo, tu se začalo semotam obrácet a od veliké zimy se třást; ztáhovalo také své ručičky, jako by pomoci od své matky chtělo žádati. Ale poněvádž ta nejsvětější Panna pro velikou uctivost za nehodnou se pokládala svého Boha a Stvořitele (jehož slávu v tom svém vytržení patrně byla poznala) se rukama dotknouti, tu začalo to spanilé děťátko milostně plakati. Ó Bože nebeský, koho by nad tím srdce nebolelo? Kdo se bude moci od pláče zdržeti, když to bedlivě považovati bude? Ó Maria, jak jest to možné, že to spanilé děťátko můžeš tak dlouho na holé zemi nechat ležeti, neb dobře vidíš, kterak ten tichý beránek své ručičky k tobě vztahuje a tak milostně pomoci od tebe žádá!
(a) liber 7, cap. 22, (b) Sermo Angel., cap. 15, (c) liber 7, cap. 21, (d) ibidem, (e) Busti Par. 6 Serm. 1, (f) Revel. s. Brig., liber 1, cap. 35, (g) ibidem, liber 1, cap. 10.

Advent

Počas adventu chceme viac rozmýšlať o viere, nádeji a láske. Dnešný človek žije v beznádeji, smutný, izolovaný.
Vieme , že máme Božské čnosti : VIERA NÁDEJ LÁSKA
Všetky tri sú ženského rodu. Sú veľmi dobré kamarátky a spája ich sám Boh. Prvé dve sa na seba veľmi podobajú, ale tretia je najväčšia z nich. Prvá sa zameriava hlavne na prítomnosť, druhá na budúcnosť a tretia žije naveky. Prvá má meno, ktoré sa občas dáva dievčatám na Slovensku. Druhá vám príde na myseľ vtedy, keď napíšete písomku alebo nejaký test na pohovore, a nie ste si úplne istí, či ste to napísali dobre. Pri vyslovení mena tretej priateľky sa často aj rozplačete. Prvú niekedy nepochopili a kvôli nej rozpútali aj vojny, následkom ktorých ľudia strašne trpeli a jediné, čo im ostalo, bola druhá priateľka. Tretia je najviac nepochopená, a niekedy sú ľudia kvôli nej schopní aj zabíjať. Ale poďme o našej tretej priateľke povedať aj niečo pozitívne: vie sa najviac obetovať. Má veľkú výdrž, dokáže toho veľa zniesť. O všetkých troch sa veľa rozpráva v kostoloch a zboroch a rodičia by si želali, aby sa ich deti so všetkými spriatelili. Prvá má veľkú silu, hovorí sa o nej, že vie prenášať i hory, pri vyslovení druhej si ľudia často len povzdychnú, no pri vyslovení tretej si spomenú na tie najkrajšie okamihy svojho života. Po tretej z nich túžia všetci, a dokonca o nej spievajú pesničky vo všetkých jazykoch.
Uhádli ste? Som si istá, že áno. Odpoveď sa skrýva v liste Korinťanom 13:13: Teraz teda zostáva viera, nádej a láska, tieto tri, ale najväčšia z nich je láska. Vlastne som vám o tých troch priateľkách už všetko povedala. Skoro by som zabudla – nezabudnite sa s nimi spriateliť aj vy. Prvá je viera – Boh nám ju dáva a chce, aby rástla. Tým víťazstvom,

ktoré premohlo svet, je naša viera. Kto iný premáha svet, ak nie ten, kto verí, že Ježiš je Boží Syn? Druhá priateľka je nádej. Neochvejne sa pridŕžame nádeje, ktorú vyznávame, lebo ten, čo nám dal zasľúbenia, je verný. Očakávame blažené splnenie nádeje a príchod slávy veľkého Boha a nášho Spasiteľa Ježiša Krista. Tretia je láska, je najväčšou z nich. Dajte si rande s tou skutočnou, pravou láskou – Boh je láska a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom.

Anna Chebenová

K jesličkám spěchají také kladenští orlové

Orelská organizace je s Kladnem a Kladenskem spojena přes 110 let. První křesťansko-sociální Orel u nás působil již za monarchie. V roce 1920 vznikla Jednota Československého Orla ve městě Kladně, později druhá jednota v Kročehlavech.

K naší bohaté spolkové historii se v Naději můžeme vrátit jindy. Dnes se k Vám, farníkům, obracíme jako zástupci současného kladenského Orla. A ve vánočním příspěvku Vás chceme pozdravit a oslovit ryze aktuálně. Jsme tělovýchovná organizace a v Kladně pořádáme cvičení v tělocvičně a klubovně. Ve větší hale se v zimních měsících scházíme k míčovým hrám, nohejbalu, soft tenisu a badmintonu. V pronajímané spolkové místnosti jsme začali se stolním tenisem. V letních měsících chodíme hrát tenis na venkovní kurty a pořádáme cykloturistické výlety. Naše aktivity však nezasahují pouze do oblasti sportu. Jsme katolickým a vlasteneckým spolkem s bohatými tradicemi. Ve stejnokrojích a s prapory se korporativně účastníme náboženských poutí, národních slavností a podobných akcí. Našimi členy jsou laici i kněží. Je nám ctí, že jsme v orelských řadách přivítali také kladenského pana administrátora otce Martina Chleboráda. Není bez zajímavosti, že nejvyšším duchovním rádcem Orla je nový pražský arcibiskup Mons. Jan Graubner.

Dostáváme se k nejzákladnější církevní organizační jednotce – farnosti. Spolupráce s kladenskou farní obcí je pro Orla velmi důležitá a přirozená. Jsme rádi, že jsme se mohli zapojit do některých farních aktivit (pohoštění po biřmování, charitativní činnost, práce v pastorační radě apod.). Farníky jsme seznámili s naší činností na přednášce na arciděkanství nebo během zahradního setkání po květnovém biřmování. Tehdy se o naši činnost zajímal také pan biskup Z. Wasserbauer, který uděloval sv. biřmování.

Svou novodobou historii začal kladenský Orel psát v roce 1999. Součástí těchto spolkových dějů jsme i my. Pokud Vás orelský program osloví, přidejte se k nám. Přijměte pozvání pod bratrské orelské perutě! Svou spolkovou činností chceme prospět farnosti i městu. Jsme zkušený tým a dobrá parta. Usilujeme o to, aby se Orel stal respektovaným

hráčem mezi kladenskými dobrovolnickými a neziskovými sdruženími. Zájemci se mohou o Orlu a našich akcích informovat na webech www.orel.cz a http://www.orel-zsv.g6.cz/akce.htm, v tištěném i digitalizovaném časopise Orel, případně jsme Vám k dispozici na mailech standa.vejvar@volny.cz a ptrsv@seznam.cz.

Čtenáře Naděje a farníky zdravíme orelským a zároveň klasickým kladenským (protože hornickým) pozdravem Zdař Bůh! Milostivé Svátky Božího narození!

PhDr. Stanislav Vejvar, Ph.D.
Orel jednota Kladno

Dobré víly v ZŠ Maltézských rytířů

V naší církevní škole máme mimořádné paní asistentky.

V první třídě pracuje paní asistentka Monika N., je velmi hodná, trpělivá, laskavá, pomáhá nejen „svému“ Tomáškovi, ale i ostatním dětem.

Ve čtvrté třídě bývá tři dny v týdnu Anička H., paní učitelkou v této třídě je její maminka Jana H. Je trochu úsměvné, že dcera je ve studiu VŠ o dva roky výše, než maminka. Jsou výborně sehrané. Navíc neobyčejně krásně zpívají a Anička u nás vede pěvecký sbor.

V 6. a 9. třídě bývá některé dny paní asistentka Lucie K. Pomáhá hlavně Jakubovi, pracují mimo třídu. Paní asistentka má dobré nápady, jak a co by mohli spolu vyrábět. Minulý týden si troufli na výrobu svícnů a nazdobili krásný adventní věnec, který si Jakub s radostí a pýchou odnesl domů.

Paní asistentka Šárka T. pomáhá žákyním ze 7. a 8. třídy. A hlavně se velmi úspěšně věnuje výuce češtiny našich nových ukrajinských dětí, uprchlíků. Je jich celkem deset a paní asistentka si je rozdělila do dvojic nebo trojic podle úrovně osvojování češtiny. Vymýšlí pro ně různé pomůcky, kopíruje a laminuje barevné obrázky. Oblíbeným tématem jsou potraviny a ukrajinské národní speciality. Na školní vánoční slavnost uvaří paní asistentka boršč.

Ve třetí třídě pomáhá paní učitelce paní asistentka Jaroslava N. Je velmi empatická, laskavá, má trpělivost se „zlobily“, ale umí také na-

stavit dětem hranice a důsledně je vede k ukázněnosti. Často se usmívá, vyzařuje radost a pokoj.
Snad je z tohoto srozumitelné, jak je u nás dětem dobře, i díky práci našich asistentek. Máme ještě volná místa v první i druhé třídě, můžeme přijmout několik nových žáků.
Chválím velice paní asistentky a chtěla bych na tomto místě poděkovat i všem našim pedagogům, zaměstnancům a také našim duchovním otcům za vytváření přátelské rodinné atmosféry.
Zvu vás, naše farníky, i vaše přátele na dny otevřených dveří, které plánujeme na pondělky 16.1.2023 a 6.2.2023 vždy od 8:00 do 18:00. Můžete nás navštívit i jiné dny, ráda vás školou provedu.
Přeji vám požehnaný vánoční čas a do nového roku všechno dobré. Za děti a zaměstnance ZŠMR

J. Jenčíková

Dovolte mi, abych se Vám tímto představil. Jmenuji se Petr Švec a je mi ctí být čerstvě jmenovaným ředitelem Farní charity Kladno.
Již při svém studiu na Západočeské univerzitě v oboru Veřejná správa jsem uvažoval o možnostech zapojení se do organizace, která by cíleně pomáhala ulehčit ve složitých situacích lidem v nouzi. Mé přesvědčení umocnilo také aktivní působení v tradiční katolické sportovní organizaci Orel, která je otevřená lidem zajímajícím se nejen o sportovní aktivity pro všechny věkové kategorie. Jakožto rodilý Kladeňák, vím, že je i v našem krásném městě stále co v oblasti charitativních služeb zlepšovat. Tíživá situace může potkat každého z nás, proto je důležité, aby lidé, kteří se v těžké situaci ocitnou, věděli, že nejsou sami a mohou se na nás obrátit. Rád bych také oslovil a požádal o spolupráci další, nejen kladenské obdobné organizace či spolky a dobrovolníky. Společně dáme lidem naději.
Farní charita Kladno je součástí Charity České republiky, která je největší charitativní organizací v naší zemi. Přímo navazuje na stoletou historii péče křesťanů a katolické církve o lidi v nouzi, chudé a trpící. Vize a poslání jsou zavazující: ty je potřeba naplňovat skutky, pomáhat všem lidem v tísni materiální, ale i v té duchovní, spolupracovat s farností a být blíže k veřejnosti. Charita má být přístupná pro každého z nás. Konat dobro pro dobro, můžeme všichni. A tam, kde není možnost pomoci například v materiální formě, tam je leckdy možná útěcha milým slovem či modlitbou, nebo prostou blízkostí.
V tomto ohledu bych velmi rád poděkoval otci Martinu Chleborádovi, pod jehož duchovní správu Farní charita Kladno spadá, za pomoc a duchovní podporu Farní charitě.

Vážení přátelé, bratři, sestry,
dovoluji si Vás tímto pozvat jako nově jmenovaný ředitel Charity Kladno, pod záštitou Arcidiecéze

pražské na tradiční charitativní akci Tříkrálová sbírka, která bude probíhat od 1.1.2023 (v naší farnosti zejména ve dnech 6.-8.1.2023).
INFORMACE NALEZNETE NA:
https://www.trikralovasbirka.cz/
Událost, kdy můžeme společně prožít chvíle naděje, přátelství, milosrdenství, štěstí a lidskosti. Žijeme v nelehké době, a přesto by nikdo z nás neměl postrádat víru v Boha a věřit, že existuje cesta, která nás přivede k řešení našich životních situací. Tříkrálová sbírka a její výtěžek přispívá a slouží potřebným, pomáhá realizovat projekty, které mohou zajistit důležitou pomoc především pro české občany a přímo tam, kde je třeba.

Petr Švec

Hudba u P. Marie – shrnutí dotazníkové ankety

Začátkem listopadu v naší farnosti proběhla dotazníková akce, jejímž úkolem bylo zjistit, jak farníci vnímají hudební provoz v kostele Nanebevzetí Panny Marie. Pro účely diplomové práce (která stála u zrodu myšlenky na anketu) budou výsledky dále zpracovány, pro účely zformování obrazu o vnímání hudby ale můžeme „hodnotit" již nyní. Především za sebe, svoji dceru Barboru, o jejíž diplomovou práci s tématem „Historie hudebního provozu při kostele Nanebevzetí Panny Marie" se jedná, a za všechny další hudebníky, kteří se o hudbu v našich kostelích starají, vám všem, kteří jste se na projektu podíleli, děkujeme za upřímnou zpětnou vazbu, kterou jinak nemáme možnost v takovém měřítku získat. Sešlo se celkem 114 vyplněných dotazníků. Ráda bych se tedy podělila i s vámi, co ze získaných informací vyplynulo.

Je pro nás velmi potěšující, že většina z vás je s úrovní hudby u P. Marie spokojena (71% respondentů), případně s nějakými výhradami (23%). Potěšující také je, že většina lidí se zapojuje do zpěvu v kostele (88%), negativní odpovědi se vyskytly pouze v řádu jednotek (9%). Nejčastějšími uváděnými důvody pro absenci zpěvu pak bylo „myslím si, že neumím zpívat" a „před ostatními se stydím zpívat". V tomto bych vás všechny, a zvláště ty, kterých se to osobně týká, chtěla povzbudit, protože zpěv lidu (a hudba při liturgii vůbec) je veliký poklad, který církev má a také oceňuje – vždyť hudba není pouze ozdobou liturgie, ale je její plnou součástí. Tedy se nebojte zapojovat a „zpívat Hospodinu píseň novou". Drobné nedokonalosti (jak se občas v odpovědích objevilo „zpívám falešně" atd.) jistě Pán na nebesích promine a v proudu zpěvu větší skupiny se to stejně ztratí, takže kostelem zní zpěv, který je jistě libý nejen Božímu uchu.

Dalším okruhem otázek byly preference hudebních stylů, které se v současné době u P. Marie vyskytují. Zde jste jednoznačně nejvíce hlasovali pro lidový (65%) a sborový zpěv (57%). Zvlášť sborový

zpěv preferují všechny věkové kategorie farníků (pozn. pro potřeby věkových preferencí jsme dělili věk na jednotlivé dekády) Na pomyslném 3. místě stojí varhanní hudba (47%) a hned za ní sólový zpěv (41%). Oboje taktéž preferují poměrně rovnoměrně všechny věkové kategorie, od nejmladších po nejstarší. 5. místo obsadil gregoriánský chorál (32%) a o procento méně dostala kytarová schola (31%). Příznivci kytarové scholy jsou mezi věkovými kategoriemi zastoupeni naopak více nerovnoměrně – jejími největšími příznivci dle výsledků však nejsou nejmladší ročníky (resp. lidé 0 - 20 let), které daleko více hlasovaly pro jiné hudební styly, ale lidé ve věku cca 30 – 55 let a lidé okolo 70 let. Tedy lidé ve věku jejich rodičů a prarodičů. Od některých zazněla prosba většího prostoru právě pro tuto hudbu pro mladé (někteří z vlastního přesvědčení, někteří s tím, že jim tato hudba sice moc nesedí, ale respektují ji kvůli mladým), nicméně se zdá, že toto přání úplně nekoresponduje s většinovým hudebním vkusem mladých (resp. skupiny 10 – 19 let; ze skupiny mladších 10ti let přišly pouze 2 hlasy, takže ve smyslu ankety tuto skupinu považuji spíše za nepodchycenou). Tichou mši pak uvádělo 10% respondentů.

Děkujeme i za všechny dopsané připomínky a mnoho pozitivních ohlasů – všechny byly předány i regenschorimu a ostatním varhaníkům i vedoucí kytarové scholy.

Pokud bych měla shrnout tuto část ankety, pak se jedná o poměrně zajímavou sondu do hudebního vkusu současných farníků. Z preferenčních hlasů a z poznámek, které jste připisovali, jasně vyplývá, že hudební vkus máme opravdu různorodý a asi se nenašel hudební styl/forma, na který by nepřišel jak negativní, tak pozitivní ohlas. Někdo si užívá varhanní preludia, někdo před postludiem prchá, někdo prosí o více jazyka církve – latiny, někomu je latina vzdálená. Někdo se těší na hudební vložky, někoho ruší v rozjímání. Někdo si myslí, že mše není koncert, někdo je rád, že má při mši „malý koncert“. Někdo rád zpívá za doprovodu kytar, někdo před kytarovými mšemi prchá. Někdo preferuje lidový zpěv z kancionálu a nesedí mu Mešní zpěvy (žlutý zpěvník), někdo prosí o větší využívání právě tohoto žlutého zpěvníku. A tak bychom mohli pokračovat…

Myslím, že máme štěstí, že jsme dostatečně velká farnost na to, aby zde mohly vedle sebe znít různé druhy hudby a každý z farníků mohl potěšit svoje uši i mysl hudbou, kterou má rád. Farní kostel by jistě i v tomto smyslu měl být centrem farnosti a tuto hudební různorodost podporovat. Samozřejmě to ale s sebou nese i potřebu ohleduplnosti k ostatním, kteří preferují v hudbě něco jiného – a opravdu každý styl hudby, který v našem kostele zaznívá, má své příznivce (a odpůrce), takže si každou neděli někdo takříkajíc „přijde na své“ a jiný to bohužel bude „muset přežít“. Proto jsme se také rozhodli více předem ohlašovat, co se v této oblasti chystá,

aby, pokud někdo bude mít s daným hudebním doprovodem opravdu problém, mohl navštívit např. některý z filiálních kostelů. V souvislosti s tím, že někdy hudba zní jen z kůru (nebo odjinud), tedy že ne vždy se zpívá píseň z kancionálu, by bylo na místě připomenout, že pozorné poslouchání či vnímání duchovní hudby v průběhu mše je také součástí aktivní účasti věřících na liturgii. V knize Festival víry to ostatně připomíná i emeritní papež Benedikt XVI: „Pojem aktivní účasti věřících upadl po koncilu do fatálního zúžení. Vznikl dojem, že aktivní účast je pouze tam, kde existuje zjistitelná vnější aktivita – mluvení, zpěv, kázání, liturgická asistence. Nicméně se jako jedna její forma uvádí také ‚posvátné mlčení'. V návaznosti na to se musíme ptát: Proč má být činností jen mluvení, a ne také poslouchání, přijímání smysly a duchem, duchovní spolurealizace? Není vnímání, přijímání, zaujetí nic aktivního? Nejde tu nadto o redukování člověka, který je omezován na to, co je ústně uchopitelné, ačkoliv dnes víme, že to, co vystupuje racionálně vědomě na povrch, je jen vrcholkem ledovce ve srovnání s celkem člověka? Buďme konkrétnější: Existuje nemálo lidí, kteří dokáží lépe zpívat ‚srdcem' než ‚ústy', ale jimž zpívání těch, kterým je to dáno i ústy, skutečně může rozezpívat srdce, takže jako by sami také zpívali v těch druhých a vděčné slyšení spolu se zpíváním zpěváků se tak stávají jedinou Boží chválou. To nic neříká proti zpěvu celého věřícího lidu, tento zpěv má v církvi nespornou funkci, ale říká to vše proti jeho výlučnosti, kterou nelze ospravedlnit ani tradicí, ani věcně."

Závěrem doufám, že na toto téma naváží další diskuze, které rozproudí ještě větší zájem o hudbu jako takovou, protože svým způsobem máme každý na hudebním doprovodu liturgie svůj podíl – a jakou hudbu si uděláme a jakým způsobem k ní budeme přistupovat, takovou ji budeme mít a v takové míře se z ní budeme těšit. Těm, co se hudbě ve farnosti aktivně věnují, pak tato anketa (alespoň doufám) pomůže v lepším nasměrování svých aktivit a leckdy také dodá novou energii, která je k tomu potřeba.

Lenka Harigelová

Chrámový sbor: Dejte farnosti svůj hlas! A to doslova…

Mnoho z vás se vyslovilo pro obnovu činnosti chrámového sboru („ano" označilo 72% respondentů, „ne" 15%). Ochotu (či možnost) aktivně se zapojit vyjádřilo 19 lidí napříč všemi věkovými kategoriemi – to už by mohl být dobrý základ pro hudební těleso. Někteří z vás zanechali kontakt, někteří ne. Prosíme tedy všechny, kdo mají zájem o účinkování ve chrámovém sboru (a nenechali na sebe kontakt), nechť se ozvou regenschorimu na mail pavel@varhany.org, případně na sebe nechají kontakt v sakristii. Stejná výzva platí pro případné instrumentalisty, zvláště hráče na melodické

nástroje, kteří by se chtěli podílet na doprovodu liturgie. Možná, že právě obnova chrámového sboru by mohla přinést další svěží vítr do našeho chrámu a být krásným doplněním hudebního repertoáru, který se dá pojmout i tak, aby bavil „mladé i staré“.

Cílem činnosti chrámového sboru je vytvořit stabilní hudební těleso, které bude určeno především k doprovodu liturgie a to zvláště během větších svátků církevního roku. Není třeba se obávat případné nedostatečnosti ve zpěvu, dostane se vám potřebného vedení – nejdůležitější je chuť začít. Na zkouškách bude probíhat hlasová výchova ve formě rozezpívání, které formuje hlas. Pro repertoár budeme sahat do různých hudebních stylů, od gregoriánského chorálu po současné autory. Mezi lidmi, kteří se chtějí aktivně zapojit, je i mladý talentovaný dirigent, který toto své umění studuje na pražské konzervatoři, což jistě vedení sboru příjemně oživí.

Časově bude třeba si na zkoušky vyhradit jeden večer v týdnu (dle konkrétní domluvy) a dostavit se s lehkým předstihem na vlastní provedení při konkrétní mši. Absence se omlouvají (pro ty, kdo se bojí, že jim to občas nebude z nějakého důvodu vycházet). Odměnou vám bude především dobrý pocit z pěkného doprovodu liturgie a radost ze společného zpěvu. Doufám též, že se podaří vytvořit i příjemné prostředí a skupinu lidí, do které budete rádi docházet.

Kytarová schola

Stejně tak i kytarová schola velmi ocení případné nově příchozí zpěváky. Zde je kontakt na vedoucí Renatu Nelibovou pro více informací: tel. 604 368 378 nebo e-mail: ren.nelibova@gmail.com.

Tedy: Dejte farnosti svůj hlas! Protože to, jaký bude hudební doprovod bohoslužeb, záleží jen na nás.

Lenka Harigelová

Co opravdu znamená ‚aktivní účast‘

Druhý vatikánský koncil volal po aktivní účasti laiků při Eucharistické liturgii. Nikdo, pokud vím, nezpochybňuje, že aktivní účast je žádoucí. Otázka zní: co ‚aktivní účast‘ vlastněznamená? Dovolte mi nabídnout, byť oklikou, odpověď.

Uplynulo osmnáct let – ačkoliv vzpomínka je stále čerstvá – od okamžiku, kdy Keith Foulke chytil o zem odražený odpal, přihrál na první metu a obývák u Lawlerů vybuchl v jásot. Po letech bolestných zklamání jsme vyhráli finále playoff baseballové ligy!

Všimli jste si, že jsem řekl vyhráli jsme? Pokud se hrubě nemýlím, nikdo v dresu Red Sox ten večer neměl ponětí o existenci Lawlerových. Nikdo z nás nenadhazoval, nebránil v poli, nekradl mety. Nepřispěli jsme ničím hmatatelným (skutečným) k vítězství. Přesto jsme si byli bez jakýchkoliv pochybností jisti, že my jsme vyhráli.

Red Sox by nejspíše vyhráli i bez

našeho emočního a duševního nasazení. Naše povzbuzování – doma v obýváku, daleko od vlastní akce – nemohlo ovlivnit jejich výkon. Přesto to bylo naše vítězství. Proč? Protože jakkoliv jsme neodpálili, ani nenadhazovali, byli jsme – nepopiratelně a nepochybně – aktivními účastníky. Kdybyste byli ten večer u nás doma, neměli byste o tom nejmenší pochybnosti.

A kdybyste nás ten večer navštívili a nebyli jste baseballovými fanoušky, mohli byste vidět stejný zápas, který jsme sledovali, bez nejmenšího zájmu o výsledek. Potom byste byli diváci, ale ne aktivní účastníci. A to je rozdíl.

Zážitek z návštěvy baseballového zápasu se hodně změnil od dob mého mládí. Hlasitý rock mezi jednotlivými směnami, i mezi jednotlivými změnami pálkařů. Obří obrazovky chrlí zprávy: statistiky hráčů, přestupy a reklamy, upoutávky na další zápasy, soutěže pro přítomné fanoušky a dokonce návrhy, kdy povzbuzovat. Kamery pročesávají tribuny a zabírají detaily tváří. Někteří fanoušci mohou být vybráni, aby provedli první nadhoz, ometli domácí metu nebo ohlásili pořadí útočícího mužstva. Dělají všechny tyto atrakce z lidí zapálené fanoušky? Ani ne. Umožňují lidem něco dělat; baví je; mohou (ale nemusí) zlepšit zážitek ze zápasu. Mohou pomoci vytvořit přátelskou atmosféru mezi fanoušky a učinit ze zápasu více pospolitou událost, ale nezpůsobují to, co opravdový baseballový fanoušek rozumí aktivní účastí.

Věřím, že mi nyní rozumíte. „Aktivní účast“ neznamená dát lidem činnost – něco vnitřně nesouvisejícího s vlastním děním. Aktivní účast znamená být vtažen do dění. Ne do vlastního konání kohokoliv (dělání obličejů do kamery, křičení odpovědí na kvízové otázky, dělání mexické vlny), ale do ústředního dění, které je veškerou příčinou pro přítomnost na události: v tomto případě, na baseballu.

Od Druhého vatikánského koncilu poskytli liturgisté laikům více aktivit při Mši: zpěv kostelních písní, říkání odpovědí nebo (pro pár lidí) přinesení darů (zatímco zbytek shromáždění pasivně sleduje), pozdravení pokoje. Tyto činnosti mohou i nemusí celkově zlepšit zážitek ze Mše; mohou i nemusí posílit pocit společenství. Tuto otázku pominu. Jde mi o to, že neřeší nejdůležitější problém. Naším cílem je aktivní účast; ano. Ale aktivní účast na čem?

Existuje jediná možná odpověď na tuto otázku. Aktivní účast při Mši znamená nechat se vtáhnout do Eucharistické oběti: do Kristovy oběti. Aktivní účast plyne z uvědomění si faktu, že my, laici, nejsme hlavními herci. Není jím ani kněz, kromě toho, když koná in persona Christi. Aktivní účast znamená v duchu jít cestou na Kalvárii a odtud k prázdnému hrobu. Vše ostatní je nepodstatné.

Ano, jsme spojeni v komunitu, ale co nás spojuje je společně sdílený

stav poutníků na zmíněné cestě – na Golgotu a ke hrobu Vzkříšení. Ano, zpíváme a modlíme se společně nahlas, ale činíme tak proto, abychom velebili Spasitele a prosili o milost. Mše bude slavena, ať jsme přítomni, nebo ne, ať jsme soustředěni, nebo ne. Kristova spásná Oběť se uskuteční s námi, nebo bez nás. My se jen rozhodujeme, jestli chceme být sjednoceni s Jeho Obětí.

Podporování aktivní účasti při Mši vyžaduje, poněkud paradoxně, podporu a upevnění vědomí, že my nejsme hlavními herci: že toto je úkon Ježíše Krista, obětujícího sebe Otci. Začněme nazývat nedělní liturgii Obětí Mše svaté – to je krok správným směrem.

Phil Lawler,
Catholic Culture,
14. 11. 2022
přeložil T. Sedláček

Bankrot farnosti za dveřmi?

Inspirováni otevřeností Arcibiskupství pražského vám chceme nalít čistého vína. Současné příjmy farnosti stačí na pokrytí režijních nákladů kromě platů duchovních; na opravy již ne.

Do farního kostela začíná zatékat a arciděkanství je pro statické poruchy neobyvatelné. Od roku 2030 si budeme platit i kněze.

Nemá smysl upínat se na dotace – nikdo nám je dnes neposkytne. Tedy co si nevybereme my sami, nebudeme mít. Chceme kněze? Chceme kostel? Chceme faru?

Pokud vaše odpovědi byly třikrát ano, je třeba se zamyslet, kolik dáváme na potřeby své farnosti. Osoba starší 18 let přispěje průměrně 295 Kč měsíčně. Průměr je nicméně zavádějící, protože fakticky polovina příjmů farnosti pochází od patnácti rodin.

Do konce roku je ještě možné farnosti poskytnout dar s daňovým odpočtem pro zaměstnance i podnikatele. Stačí se obrátit na P. Martina nebo někoho z nás.

Za ekonomickou radu farnosti
Pavel Miškovský
Vladimír Mlch

Milí farníci,

s blížícími se Vánocemi je náš pohled zaměřen nejen na malého Ježíše, ale též na jeho a naši maminku, Pannu Marii. Ona je nový počátek, ona je nová Eva. Je třeba i k ní mít velkou úctu. Z úvahy otce Fabery: …Jestliže je slabá úcta k Panně Marii, z toho vyplývá, že i Pán Ježíš je málo milován a duše, které by mohly být svatými, uvadají. Podle zjevení svatých Bůh vyžaduje větší a hlubší úctu k Matce Boží. Přináší to mnoho milostí, lidská duše se mění. Je to prostředek pro spásu člověka a pro příchod Božího království.

Za Mariinu legii Peroutkovi

Hledáme pomocníky!

Milí farníci,

rád bych vás požádal o pomoc: hledáme pomocného kostelníka/ky. O

co se jedná? Zejména v úterý, ve čtvrtek a na první soboty se občas stane, že není nikdo z ministrantů k dispozici (jsou to všední dny, takže jsou třeba v práci, ve škole). Jakmile vypadnou ministranti, tak se rázem z celebranta (kněze, který slouží mši sv.) stane dveřník, kostelník, ministrant, zpovědník tu půl hodinu přede mší, kdy by měl spíš než co jiného, tak zpovídat. Občas se pak stane, že vás musíme se sv. smíření odmítnout a nejprve vše nachystat tak, aby mše sv. mohla včas začít. Po mši je to podobné – kněz má ještě často další povinnosti a poklízení po bohoslužbě a zavírání kostela také ubírá čas.

Zatím jsme ve farnosti čtyři duchovní, což je skvělé, ale takový stav nebude vždycky. Často si můžeme vypomoci a nějak zpovídání přede mší sv. zajistit a „vykrýt se". Ale i tak: kněz není kostelník… V dlouhodobějším pohledu by se pak musel redukovat počet kostelů, kde se mše slouží, případně samotný počet a četnost bohoslužeb. A časem třeba bude v naší farnosti kněz jen jeden (kněží je obecně nedostatek a v semináři zatím zástupy budoucích služebníků oltáře nevidíme). Bylo by tedy dobré, aby co nejvíce „nekněžských služeb" pokryli laici a jednou z takových je právě služba kostelníka. Není to nijak složitá služba. Ale vyžaduje spolehlivost (tzn. včas otevřít kostel) a trochu se vyznat v liturgických knihách a nádobách. Tak prosím pouvažujte, zda byste nechtěli takto sloužit v naší farnosti. Rádi vás do problematiky zasvětí duchovní naší farnosti a o zkušenosti se podělí ti, kteří se kostelnickým dovednostem naučili.

Chtěl bych také poděkovat těm, kteří tuto službu nezištně vykonávají – zejména Zdeňku Nelibovi v kostele Panny Marie a manželům Prentisovým, kteří slouží v Kročehlavech. Bohu díky se přidali další obětaví ministranti a pomocníci, kteří chodí i hodinu před začátkem bohoslužeb do kostela, aby vše pečlivě nachystali, kostel třeba i poklidili a připravili. Velké díky patří i jim. On je (zejména v zimě) rozdíl, jestli přijdete dvě minutky před začátkem mše sv. nebo hodinu předem, a ještě se půl hodiny zdržíte po bohoslužbě, abyste třeba pomohli se křtem a vše zas poklidili. Takže až uvidíte naše kostelníky a ostatní, kteří jim pomáhají, tak jim prosím poděkujte. Vše chystají nejen pro celebrujícího kněze, ale i pro vás. Také bych rád zdůraznil, že to vše činí bez nároku na finanční odměnu (jinak řečeno, farnost nemá žádné zaměstnance, kterým by vyplácela mzdy).

A tak bych mohl s prosbou o pomoc, ale i s poděkováním, pokračovat v ostatních oblastech života farnosti. Určitě je třeba pečovat o výzdobu a úklid našich kostelů. Pokud chodíte pravidelně do některého z našich kostelů a ještě jste se nikdy nezapojili do úklidu, výzdoby nebo jiné podobné aktivity, tak je otázka proč vlastně. Třeba máte zdravotní komplikace nebo jste v důchodu a

už jste si i ve farnosti svoje „odpracovali“ (ale tady musím podotknout, že mnoho důchodců do svého vysokého věku věnuje čas a energii právě těmto aktivitám). A nebo jste malé dítko a úplně ještě tyto věci nezvládnete. Ale pokud do žádné z těchto kategorií nepatříte, tak moc prosím o zapojení se. Je to jako v rodině: jak by se cítil sourozenec, který bude celou sobotu uklízet a ti druzí pak v neděli přijdou a užijí si pěkně prostřený stůl a uklizený byt? A tak to bude jeden víkend, druhý a další… Myslím, že rodiče by pak vyslechli nejednu stížnost a hádku. Nejde o to, že všichni musejí pokaždé dělat všechno, ale ideální je, když se služby rozdělí a na každého občas přijde řada. Zcela neideální je, když např. po agapé, které míváme v létě, na úklid fary a zahrady zůstávají stále ti stejní lidé. To jsem za těch více než pět let, co jsem ve zdejší farnosti vypozoroval, a je to jedna z mála věcí, které mě příliš netěší.

Tedy ještě jednou díky všem, kteří se zapojují a znovu prosba na ostatní: zkuste popřemýšlet, do čeho byste se rádi zapojili a kde byste mohli přiložit ruku k dílu. Nikdo z těch, kteří se podílejí na úklidu a další pomoci si jistě na tyto věci nečiní monopol, ba naopak: všichni rádi uvítají další pomocníky.

Proto se také objevily nové nástěnky v kostele P. Marie a v Kročehlavech. Na nich jsou a nebo budou umístěna jména těch, kteří se do pomoci už zapojují. U nich se můžete přihlásit.

Zakončil bych citátem z dokumentu II. vatikánského koncilu o církvi, kde čteme: "Duch svatý rozděluje mezi věřící všech stavů zvláštní milosti, kterými se stávají schopnými a pohotovými k přijetí různých úkolů a poslání užitečných k obnově a růstu církve ... Tato charismata se mají přijímat vděčně a radostně, ať jsou oslnivá, či jen prostá a běžná, neboť jsou potřebám církve zvlášť přiměřená a užitečná." (LG 12)

P. Martin

Tajemství šéfkuchaře

Možná se díky nadpisu tohoto článku začínáte těšit na agapé nebo alespoň na posvícenské koláčky, ale hned v úvodu vás zklamu – zvu vás totiž do naší farní hudební kuchyně. Ze všeho nejdřív bych ale rád poděkoval jedné naší skvělé kuchařce – pardon, vlastně varhanici – Báře Harigelové, která se v rámci své bakalářské práce pokouší zmapovat hudební provoz na kůru našeho farního kostela Nanebevzetí Panny Marie. To je skvělý počin, jakým se zdaleka ne každá farnost může pochlubit. Součástí její práce byl i dotazník, s jehož pomocí zjišťovala zpětnou vazbu od vás, farníků. Moc si vašich odpovědí a názorů vážíme, jsou pro nás povzbuzením a inspirací pro naši další práci. S výsledky dotazníkového průzkumu se můžete seznámit v jiném článku tohoto vydáni Naděje. Nyní bych vás na oplátku seznámil s tím, jak k hudeb-

nímu doprovodu liturgie v naší hudební kuchyni přistupujeme.

Výběr hudby pro liturgii není libovolný a má svá pravidla, která přesto dávají varhaníkům dostatek volnosti k tomu, aby v rámci svých schopností mohli uplatnit své hudební preference. Jelikož hudba je nedílnou součástí liturgie, je varhaník nejbližším, byť fyzicky nejvzdálenějším spolupracovníkem „oltáře“, tedy celebranta a všech ostatních, kdo se na tvorbě liturgie podílejí. To také znamená, že se varhaník před mší musí s celebrantem domluvit ohledně výběru hudby a případných mimořádností. Čím slavnostnější mše, tím je toho na domlouvání více.

Varhaník odpovídá za výběr hudby, která musí respektovat liturgickou dobu, případně aktuální slavnosti či svátky, tedy konkrétní liturgii. Nejedná se pouze o výběr mešní písně, ale i o tzv. hudební „vložky“, které by měly být v souladu s liturgií a dokreslit například slavnostnost dané liturgie. Někdy si také mešní píseň vybere celebrant. Ani způsob hry zahrnující registraci, improvizované předehry a dohry aj. není libovolný, ale měl by opět odpovídat liturgické době, slavnostem a svátkům, dnům v týdnu, ale i danému kostelu. Přitom je třeba respektovat i takové věci, jako je množství lidí v kostele a případná omezení či „potměšilosti“ varhan, které přes to, že jsou úžasným hudebním nástrojem, jsou i strojem, který může mít své mouchy.

V zásadě platí hierarchický princip – v době vánoční a velikonoční by hudba měla znít nejslavnostněji, v největším rozsahu a také nejhlasitěji, naopak advent je dobou ztišení a zvláště v době postní se hraje decentně a i předehrami a dohrami se šetří. Během velikonočního tridua od Zeleného čtvrtku do sobotní vigílie se pak varhany odmlčí zcela. Podobně je tomu v průběhu týdne – o nedělích a také o slavnostech by mělo být hudby více a s výraznější registrací než během všedních dnů. Třetím takovýmto určujícím prvkem je, zda se jedná o kostel farní nebo filiální. Hudba ve farním kostele by měla být vzorem pro filiální kostely ve farnosti, jak co do obsahu, tak co do provedení.

Nyní již víte, že pokud si v průběhu mše chcete užít přednesu hudby či mohutného zvuku varhanního plena, je ideální vypravit se na slavnost do farního kostela, pokud si chcete v tichosti pomeditovat, můžete si během týdne zajít na mši do filiálního kostela. Neplatí to sice univerzálně, protože záleží i na mnoha dalších okolnostech, ale určitá pravděpodobnost tu je.

Co se týká druhů hudby provozovaných během nedělních mší ve farním kostele, zpravidla na 1. nebo 2. neděli v měsíci připravujeme barokní hudbu a pro lidový zpěv vybíráme písně z Mešních zpěvů, 3. neděli v měsíci obvykle hraje kytarová schola, v ostatních týdnech se zpívají písně z Kancionálu. Pokusíme se o programu včas předem infor-

movat v ohláškách.
Pokud nahlédneme do naší varhanické kuchyně, zjistíme zde poměrně rovnoměrné zastoupení napříč generacemi: 2 varhanice jsou vysokoškolské studentky, 2 varhanice jsou středního věku a 2 varhanice patří ke starší generaci, k níž bych zařadil i svou maličkost. Většina našich varhanic (a varhaníků) kromě hudebního vzdělání také absolvovala, případně navštěvuje dvouletý varhanický kurz, který již řadu let pořádá Acibiskupství pražské. Tento kurz je zaměřen nejen na hru na varhany a hudební praxi, ale i na získání znalostí z oblasti liturgie a nauky o varhanách. Važme si proto našich úžasných varhanic, jsou to děvčata, která tomu, aby mohla v neděli nebo večer v týdnu zahrát na mši, obětovala mnoho úsilí a času.
Protože nikdo z nás nemá rád nudu, většinou se v každém z našich kostelů u varhan střídají obvykle 2–3 varhaníci. A protože i každý z nás je trochu jiný, přináší na kůr svůj hudební vkus a své hudební preference. Hudba v kostelích je tím zase o něco pestřejší.
Na úvod jsem zmínil, že budu psát o kuchyni hudební, a proto dovolte i pár slov o sboru. Stávající Sbor sv. Mikuláše v určité míře fungoval do doby covidu, avšak trpěl tím, že starší zpěváci postupně odcházeli a nové se nedařilo získat, takže často již nebylo možné obsadit všechny hlasy, anebo do hlasů chyběl potřebný „tahoun“, jehož by se ostatní „drželi“. Hudební provoz ve farnosti komplikovalo i to, že dvě členky sboru byly zároveň varhanicemi. Naposledy jsme si takto ještě zazpívali letos na popeleční středu v Kročehlavech a tím byla činnost sboru prakticky ukončena.
Nyní, v rámci Bářina dotazníkového průzkumu se se zájmem o hudební spolupráci přihlásil i student konzervatoře, díky němuž bychom mohli mít k dispozici prakticky profesionálního sbormistra. Podaří se sbor postavit znovu? Sám jsem zvědav. Záleží to i na vás. Pro hudební spolupráci uvítáme ale nejen zpěváky, ale i zkušenější hráče na hudební nástroje. Nejen o Vánocích se třeba malý orchestr hodí. Zájemci mohou kontaktovat mne osobně nebo na mailu pavel@varhany.org, případně zanechat vzkaz s kontaktem v sakristii našeho farního kostela.

Pavel Marek,
regenschori

Pozvánky na koncerty

Hudební soubor Gemini musicales spolu s naší farností zve na tradiční vánoční koncert v kostele sv. Mikuláše v Hnidousích, který se uskuteční v pondělí 26. prosince od 16 hod. Na programu bude česká barokní vánoční hudba v provedení členů souboru a přizvaných hostů.
Soubor Gemini musicales spolu se svými hosty také hudebně doprovodí mši v zámecké kapli sv. Vavřince, která se koná ve středu 28. prosince od 18 hod. Po mši cca od 18:45 bude následovat krátké vy-

stoupení s programem barokní vánoční hudby.

Pavel Marek

Úklid kostela v Kročehlavech

Ráda bych pozvala nesmělé farníky a farnice ke spolupráci na úklidu kostela v Kročehlavech. K předvánočnímu úklidu a zdobení jesliček a stromků se sejdeme ve čtvrtek 22.12. v 9 hod. dopoledne.

Během roku se pak střídáme, jednotlivě nebo ve dvojicích na víkendový úklid a květinovou výzdobu. Každý věnuje úklidu tolik času, kolik může a květiny upraví podle svých schopnosti a vkusu jako doma. Čím víc nás bude, tím delší budou intervaly mezi jednotlivými službami. Teď jsou asi 5 týdnů. Není to až tak náročné, jak se může zdát. A je to služba pro Boží dům, malý dárek z lásky a vděčnosti nebo na pokání. Ráda podám bližší informace a pomohu.

Michaela Prentisová

Betlémy s příběhem
v kostele sv. Mikuláše v Kladně-Hnidousích
26. prosince 2022 – 15. ledna 2023

Zveme Vás na výstavu betlémů, betlémků a sošek Svaté rodiny, které zapůjčili naši farníci a soukromí sběratelé. Výstavu budou doprovázet fotografie z míst Ježíšova narození a dětství, která jsme navštívili při farní pouti v roce 2019.

Výstavu můžete navštívit v těchto časech:

pondělí 26. 12. – před a po mši svaté (10:00 – 10:30, 11:30 – 12:00), před vánočním koncertem (15:30 – 16:00) a po jeho skon čení
středa 28. 12. – 16:00 – 17:00
pátek 30. 12. – 16:00 – 17:00
neděle 1. 1., 8. 1. a 15.1. - před a po mši svaté (10:00 – 10:30, 11:30 – 12:00)

Návštěvu v dalších časech si můžete předem domluvit s Janem Mourkem (tel: 602 547 022, mourek@natur.cuni.cz).

Dobrovolné vstupné bude použito na opravy kostela.

Vážení a milí farníci,

zde je krátký výčet akcí, zejména liturgických, které nás čekají – dá-li Pán – v roce 2023. Zaznamenejte si tedy prosím do svých diářů:

1.1.2023 novoroční ekumenické po žehnání městu Kladnu 16 hod. Náměstí st. Pavla
6.-8.1. tříkrálové koledování základní církevní škola/farar iciděkan ství
15.-20.1. modlitební týden za jedno-

tu křesťanů
22.2. Popeleční středa
6.-9.4. Velikonoce
so 27.5. svatodušní vigilie 20 h Nanebevzetí Panny Marie
ne 28.5. Letnice
pá 2.6. Noc kostelů
čt 8.6. Boží Tělo
ne 11.6. výročí posvěcení kostela Nanebevzetí Panny Marie a udílení svátosti biřmování 10 h mons. Karel Herbst (po mši sv. agapé na zahradě)
pá 16.6. Nejsv. Srdce Ježíšova
ne 18.6. První svaté přijímání dětí 10h Nanebevzetí Panny Marie
V květnu obvykle bývá i malá farní pouť do Žlábku a větší pouť a výlet na nějaké zajímavé poutní místo. To bude průběžně oznámeno v ohláškách.
Změna programu vyhrazena.
P. Martin

Arciděkanství Kladno
náměstí Starosty Pavla 2 - 3
272 00 Kladno
Tel.: 312 24 26 28
e-mail:
martin.chleborad @ gmail.com
Internet: farnostkladno.cz
https://
farnostkladno.wordpress.com/

POŘAD BOHOSLUŽEB O VÁNOCÍCH 2022
A NA NOVÝ ROK 2023

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Kladně (nám. Starosty Pavla)

24. 12.Vigilie Narození Páně, "Půlnoční" mše .....24.00 h.
25. 12.Slavnost Narození Páně, mše .....10.00 h.
26. 12.Svátek sv. Štěpána, mše .....10.00 h.
30. 12.svátek sv. rodiny Ježíše, Marie, Josefa - s obnovou manželských slibů.....10:00 h.
1.1.2023 Nový rok - Slavnost Matky Boží Panny Marie, mše.....10.00 h.

Náměstí Starosty Pavla

1.1.2023 Ekumenická bohoslužba.....16.00 h.

Zámecká kaple sv. Vavřince

28. 12.Svátek sv. Mláďátek betlémských, mše .....18.00 h..

Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně - Kročehlavy (Školská ul.)

24. 12.Vigilie Narození Páně (s předáním betlémského světla), mše .....16.00 h.
25. 12.Slavnost Narození Páně, mše .....8.30 h.
26. 12.Svátek sv. Štěpána, mše ….. .....8.30 h.
30. 12.svátek sv. rodiny Ježíše, Marie, Josefa - s obnovou manželských slibů.....18:00 h.
31. 12.Poděkování za uplynulý rok.....16.00 h.
1.1.2023 Nový rok - Slavnost Matky Boží Panny Marie, mše .....8.30 h.

Kaple sv. Floriána - třída T. G. Masaryka (pěší zóna – centrum města)

24. 12.Vigilie Narození Páně, mše .....15.00 h.
25. 12.Slavnost Narození Páně, mše .....18.00 h.
26. 12.Svátek sv. Štěpána, mše ….. .....18.00 h.
31. 12.Poděkování za uplynulý rok.....15.00 h.
1.1.2023 Nový rok - Slavnost Matky Boží Panny Marie, mše .....18.00 h.

Kostel sv. Mikuláše Vrapice (konečná MHD č. 4)

25. 12., 26. 12.,a 1.1.2023 mše vždy v .....8.30 h.
30. 12.svátek sv. rodiny Ježíše, Marie, Josefa - s obnovou manželských slibů.....15:00 h.

Kostel sv. Mikuláše - Švermov - Hnidousy (konečná MHD č. 2)

24. 12.Vigilie Narození Páně, "Půlnoční" mše .....24.00 h.
25. 12., 26. 12. a 1.1.2023 mše vždy v .....10.30 h.
26.12. Vánoční koncert, soubor Gemini Musicales .....16:00 h.

Příležitost ke svátosti smíření ve všední den je 1/2 hod. před bohoslužbou.